

Præster, og det er der vel da ingen Mennesker, som vil tillægge Refor-

matorene en saadan Tante.
Hvad der i det hele taget menes med den 14. Artikel i Konfessionen, synes jeg, at vi har al fornøden For-

klaring til af Luther selv i hans Epistelpredikanten til Anden Juledag i hans Postille. Der siger han: "St. Stefan var Lægmand og ikke Præst. Her kan man spørge: "Er det tilladt Lægmand at prædike?" St. Stefan var jo ikke sat til at prædike — det Embede havde Apostlene for-

beholdt sig selv — men til en Hus-holder (han var jo Diakon), og dog begynder han, idet han gaar til Torvs, at drage Folks Øjne paa sig ved sine Tegn og Undergøtninger, samt ved sin Straffepredikanten mod Jødernes Døerster. Her staar St. Stefan fast og giver med sit Eksempel enhver Almindelighed til at prædike, hvor som helst man vil høre det, være sig inden Døre eller paa offentligt Torv. Han lader ikke Guds Ord være bundet til Kirke og Krave. Dog staar han dermed ingenlunde Apostlene i Vejen; han er villig til at tie, hvor disse prædiker selv."

Derfor disse Ord af Luther, om hvad Lægmanden har at gøre, og hvad Prædikeembedets Indehaver har at gøre, ikke er klare, saa synes jeg ikke, der findes noget, som kan kaldes klart. Og i Forklaringen til 1 Peter 2, 11 siger Luther ogsaa: "Derfor nogen har faaet den Naadegave, der sætter ham i Stand til at lære og prædike, da lad ham lære og prædike."

Da jeg besøgte Danmark i 1895, rettede en bekendt Præst derhjemme nogle Spørgsmaal til mig angaaende den forhenbovende talofte Præst Chiniann, som jeg havde hørt holde Fordrag her i Chicago, og om hvis Virksomhed jeg vidste lidt Bested. Da jeg havde besvaret Spørgsmaalene det bedste, jeg kunde, overvejede nævnte Præst dem lidt og sagde: "Ja, det var det store ved Luther, at han ogsaa forstod, hvor han skulde holde op." O, hvor tit har jeg dog maattet mindes disse faa men dog saa lærerige Ord. Luther reformerede Kirken, og han maatte ofte bruge stærke Ord og stærke Aaben for at udrense det, som skulde bort. Men "hertil og ikke længere" har det ofte lidt i den stærke Mand med den voldsomme Kraft og i den haarde Kamp. Han "afstedte ikke Brevet med det Bæde-vandet." Luther havde lært af sin store Mester, som ved Tempelefejren i Jerusalem drev Faar, Stude og Pranger ud af Kirken, men ikke slog Dueslagene i Stikler derinde, men bød Sælgerne at bære dem bort; Jesus forstod at holde op paa rette Sted, og Luther havde ogsaa lært at standse, hvor der burde standses. Og lad os nu tænke os, at Luther et Steds i Refor-mationens Dage havde truffet en Lægmandsvirksomhed, t. Eks. lig den indre Missions i vort Fædreland, arbejdende haand i haand med troende Præster til Guds Riges Opbyggelse, mon han da ikke vilde have standset ved den og sagt noget som saa: et saadant Bæret er af Gud, og det maa vi ikke hindre men frage til Kirken fremme? Jeg tror det! Maafe vilde han hellere have Missionærerne kaldt Evganglister eller tan være Diakoner og kaldt de udsendte prædikende Diakoner, men Sagen, Virksomheden vilde han have besvoldt. Han vilde have holdt sin Haand over Lægmandsvirksomheden og sagt om den Vinkelse med Profeten: "Forderv den ikke; thi der er Betsignelse i den" (Ez. 65, 8).

Paft. Simonsen har villet godtgøre, at Lægmandsvirksomheden er utirkelig. Lad os spørge: hvad er tirkelig? Hvad der har bundet Hævd i Kirken og er i almindelig Brug der, det maa være tirkelig. Men taster vi Bittet lidt omkring, da finder vi, at den lutherste Kirke baade i Danmark, Norge, Sverige, Sønderjylland og del i hele Tyskland vedtender sig Lægmandsvirksomheden og benytter den og opstiller den under forskellige Former, og ser vi os om her i Amerika, da møder vi det Glædeslyd, at baade den svenske Augustana Synode, den forenede norske Kirke, Hauges Synode, den norske Frikirke og Etsfens Samfund har alle tnsat Lægmandsvirksomheden og pver den paa flere Maader, og naar lutherste Landskirker, Frikirker, Frikirker og Samfund viden om saaledes har vedtendi sig dette Arbejde i Klar og Dag og gør det indtil denne Time og lægger Planer om, hvorledes de kan føre den frem til større Betsignelse og Frugtbarhed i Fremtiden, da kan Lægmandsvirksomheden not kaldes tirkelig, ja er tirkelig, er i god Brug og i Overensstemmelse med Kirken Aand og Virksomhed.

"Vi tro paa den Helligaand", som Jesus har lovet skal vejlede hans Disciple ind i al Sandhed. Er det forteret at mene, at det er den Helligaand, der ved sit Vds i Guds Ord har vejledet Kirken til at optage Lægmandsvirksomheden? Jeg tror det ikke!

Nej, Paft. Simonsens Bevise for, at Lægmandsvirksomheden er "ubibest, utirkelig og ulutherst" har ikke kunnet overbevise mig om, at det forholder sig saaledes. Hans "uigen-domsbevis" har derimod end uderligere bestyrket mig i den Opfattelse af den, at den er det modsatte af det, han vil gøre den til, den er baade "bibest, tirkelig og lutherst."

Et Par Ord mere med i Laget.

Før jeg kommer til, hvad jeg egentlig denne Gang vil sribe om, maa jeg bemærke at jeg — da jeg forstod en privat Underretning fra Redaktøren saaledes, at "Df." var luttet for mig, — sendte en Artikel til "D. f. Aft.", som jeg kaldte "Afsluttende Bemærkninger i Forhandlingen om Lægmandsvirksomhed", men da jeg nu efter privat For-handling med "Df." Redaktør atter er klar over, at Bladet er aabent for mig, er jeg alligevel ikke færdig til at afslutte. Jeg maa i hvert Tilfælde først have svaret paa de personlige Angreb, som er rettede mod mig.

1) Til den Ranon, som det lader til, at flere har faaet saa travlt med, vil jeg blot sige, at den fra min Side tun var ment som en Spøg, men der er jo Mennesker, som ikke kan forstaa Spøg, og der er andre, som er saa gnavne, at de ikke kan taale Spøg. Jeg synes dog ikke, Brødre, at I skulde tage Anledning af den Spøg til at gøre Forsøg paa at gøre mig latterlig for Publikum; men inarene bruge eders Tid til at gen-drive mine Bevise og komme med Bevise i modsat Retning. Denne Bemærkning gælder særlig Pastor Sæ, Keenah, Pastor Lund, Sioux City og S. R., Maple, Valley.

2) Ved Siden af dette, at Pastor Sæ forsøger at gøre mig latterlig, sætter han sig som sin egentlige Op-gave at redegøre for Komiteens Stilling til denne Sag om Lægprædikan-tsvirksomhed. Og den er da saaledes: 1) Det er ikke Komiteens

Styld, at denne Sag er kommen frem, det er Samfundets Formands Styld, som i sin Indberetning til Samfundets Aarsmøde i Kenmare havde paapeget som en Mulighed at faa en Lægprædikant i hver Kreds i Samfundet. 2) Komiteen havde taget Reglerne for "J. M. i Danm." som Forbillede, idet den naturligvis ingen Anelse havde om, at denne Virksomhed, som har været til faa megen Betsignelse i Statskirken, skulde være utirkelig, ubibest og ulutherst. 3) havde Komiteen haft nogen Tvivl i saa Henseende, saa havde den ikke paataget sig dette Arbejde, men den anede ikke, at der kunde være noget galt deri, da vort Samfund ildvalg i Danmark væsentlig er "J. M.'s Betsjerske."

Efter denne Redegørelse er det jo klart nok, at Komiteen er sagesløs, thi den har arbejdet i intet anende Uvidenhed om, at hvad den førte frem var "utirkelig, ubibest og ulutherst". Det er dog bejndeligt, at en Komite paa tre Medlemmer, hvoraf de to er Præster i den lutherste Kirke, kunde være saa daarlig underrettede. Det forekommer mig, at vi endnu mangler eet Punkt i en saadan Komiteeredegørelse, nemlig en Redegørelse for Komiteens Standpunkt nu. Vi har jo altsaa faaet at vide, at dens Standpunkt har været saaledes, at den ikke "anede", at der var noget galt i disse Regler. Men "aner" Komiteen nu, at der er noget galt deri, eller vil den hævde, at hvad den har foreslaaet til Vedtagelse af Samfundet, er "tirkelig, bibest og lutherst"? I saa Tilfælde synes jeg, vi med Billighed kan forlange af en saadan Komite, at den kommer med tilforladelige Bevise derfor, saa at vi andre Smaafolk kunde blive overbeviste, især nu, da der er kommet en Kriit frem i modsat Retning over Komiteens Arbejde.

Indtil den har hævdet et modsat af det af mig hævdede Standpunkt og ud af den hellige Skrift og med klare Grunde bevist det, vil jeg betragte Komiteen som gaaet over til mit Standpunkt, og det vil altsaa betyde, at den tager sit Forslag tilbage; thi en Komite paa tre Medlemmer, hvoraf de to er lutherste Præster, fan umulig, naar den ved, hvad den gør, bringe et Forslag ind til Vedtagelse, som er "ulutherst, utirkelig og ubibest." Her antager jeg, at vi alle ventet, at Komiteen snarlig skulde gaa i Stilling.

3) Pastor Scott paaftaar, at Pastor Simonsen er gaaet i Vandet med Hensyn til Evgangelistspørgsmaalet, og saa hævder han, at Lægprædikanten er — Evgangelist. Men ser vi Ez. 4, 11 efter, saa ser vi, at Evgangelister staar i Kæften foran Hyrder og Lærere. Og jeg antager, at det er hævdet over al Diskussion, at det var Hyrde og Læremændet, som Apostlene overgav til de Vldste, og som fra dem ned gennem Tiberne er overgaaet til Præstemændet. Den Opfattelse har i hvert Tilfælde alle store Autoriteter paa Bibelforklaringens Omraade paa sin Side. Naar det nu staar fast, og Evgangelisterne, som altsaa efter Scotts Mening skulde være Lægprædikanten, staar over Hyrde og Læremændet, saa ser vi jo nok, at vi kommer til den Slutning, — efter Scotts Lære — at Lægprædikanten staar over Præsterne. Hvis den Lære var rigtig, saa synes jeg, at vi maatte helst nedlægge Præstestolen, det vilde dog være en stor pituarisk Befarselse, og Lægprædikanten maatte jo i saa Tilfælde lige saa vel kunne klare Sagen. Men det vil vist blive en saare vanskelig Sag for Scott at finde Bevise for sin Lære. Imidlertid vil jeg anbefale ham angaaende det Spørgsmaal her et Tale om at studere saadanne Autoriteter som: Bengel, Lange, Schaff, Kallar, Plumtre (i Smiths Dic. of the Bible) og Matthew Henry, som alle er enige om, at de tre første Embeder som nævnes i Ez. 4, 11 hører til det grundlæggende Embede for Guds Kirke paa Jorden. Naar Pastor Scott har studeret de her nævnte Autoriteter, saa har han formodentlig faaet en anden Mening om, hvem det var, der gik i Vandet: Scott eller Simonsen.

4.) Hr. "Tilfuer" kunde have godt af at studere de samme Autoriteter engang, saa vilde han finde ud, at de er ikke just rene Bøen i

Lærdom og ikke saa let at sætte til Bægs, at det saadan lige kan gøres med et Pennestreg. Men for Resten kunde jeg have lyst til at nævne et bekendt Vers til Overbejelse baade for ham og andre naabnske Angriberne. Det lyder saaledes:

Blil Dansten i Verden fægte; men dølger Aasha og Navn. — Jeg ved, at hans Aand er ej ægt, Jeg tager ham ej i Favn.

Ja, jeg ved i hvert Tilfælde at Hr. Tilfuer's Aand er ikke ægt i Lu i h e r s t ; thi saa havde han ikke givet sig af med at besudle en afvød Stormands Munde saaledes som han har nedladt sig til at gøre ved den tære ærverdige Dr. Martin Luthers.

5.) Hr. N. Christensen, Greenville, har ogsaa en hel Del at sige, ikke alene om den Sag, der forhandles, men om min ringe Person. Han siger nemlig, at jeg hører til de Præster, som ikke kan taale Lægfolkene, at jeg har laabt Kriitikaanden isof af med mig, og at jeg prøver paa at gøre Guds Ord ubibest, ulutherst og utirkelig. Mon ikke det er Hr. Christensen selv, der har ladet sig forlede af Kriitikaanden til at sige disse Ufsandheder; men lad det gaa. Jeg har mere lyst til at tage fat paa, hvad han siger om selve den Sag, der forhandles. Han nævner Ap. G. 1, 8: "I skulle være mine Vidner", og mener at det bevise, at Lægmand skal prædike, thi Apostlene var ikke Præster men Lægfolk. (Jeg vil henvisse Hr. Christensen til en Artikel, som jeg har indsendt til "D. f. Kirkeblad", deraf vil han se, hvad N. Test. siger om Lægmand og Prædikant). "Apostlene var ikke Præster" jo, de var de bedste Præster, der nogen Sinds har levet, ja de var langt mere end Præster, de var Apostle, og det er det højeste nytestamentlige Embede næst efter Jesus selv. De samme som kaldte Apostlene Lægfolk betragtede ogsaa Jesus som en Lægmand; men deres Betragtning var forteret, og Hr. Christensen's Betragtning er ogsaa forteret. Apostlene var ikke Lægmand, ("Lægmand" betyder Pridamsmand — modfat Embedsmænd) de var Embedsmænd, indfat i deres Embede af Herren selv. Men her temmer Redaktøren Hr. Christensen til Hjælp i Bevisførelsen, idet han hævder, "at Apostlene staar som Repræsentanter for hele Menigheden, og naar de skulde være Herrens Vidner, indtil Jordens Ende", saa gælder det altsaa ogsaa Guds Menighed den Dag i Dag." Dermed er man altsaa kommen til den Slutning, at Lægfolk skal prædike. Men det var en lidt for høft Slutning. Lad os se lidt paa den Sag. Først vil vi prøve at blive klar over, om dette at være Herrens Vidner er — Prædikanten eller Lærere i Guds Kirke. Det er det ikke; thi det vilde være stor Uret mod de troende Mennesker, som ikke kan tale i Forsamlinger at sige, at de ikke kan være "Herrens Vidner." (Jeg vil endnu engang fastslaa, at det er langt fra mig at ville sige til Lægfolk, at de ikke maa vidne; men det, jeg hele Tiden har taget til Orde imod, er, at d. f. Kirke skulde — ved at antage de foreslaede Regler — oprette et Embede, som ikke er hjemlet i Guds Ord.) Dette at være "Herrens Vidner" er ikke det samme som at vidne om ham, snakke eller tale en hel Del om ham; men det er at kunne vidne i hans Sag, fastsætte hans Sag. Og hans Sag er, med saa Ord sagt, at saa sit Evgangelium troet af Menneskene, saa de kan blive frigtjort fra Satans Tyrani og naa hjem til den evige Glæde. Det Vidnesbyrd, der her har Vægt, det er, at man ikke alene er Ordets Hører og Ordets Taler, men Ordets Gører. (Jaf. 1, 22. 1. Kor. 4, 20 "Guds Ord bestaar ikke i Ord men i Kraft"), saa det kan blive klart for Verden, at Herrens Evgangelium er det bedste, der er til Laade at leve paa og at dø paa. Paa den Maade skal alt Guds Folk baade store og smaa, baade gamle og unge være "Herrens Vidner indtil Jordens Ende." Men alt Herrens Folk skal ikke være Lærere i Kirken, der hedder det: "Iffe mange af eder blive Lærere (Jaf. 3, 1). Ingen maa prædike, uden han bliver udsendt (Rom. 10, 15), og ingen maa blive udsendt til at prædike uden at

blive prøvet (1. Tim. 3, 10), om

de er i Stand (betvøm) til at lære andre" (1. Tim. 3, 2). "Mægtig til baade at formane ved den funde Lærdom og overbevise dem, som siger imod" (Tit. 1, 9). Paa denne Guds Ords Lære er ogsaa N. Test. Konf. Art. 14 grundet, hvor det tydelig staar: "Ingen bør i Kirken offentlig lære eller forvalte Sats-

menterne, medmindre han er dertil udsendt."

Jeg vil saa hævde med at gøre Hr. Christensen's Ord til mine: "Jeg maa sige, at det forunder mig ganske meget, at der kan være disse Meninge om en Sag som denne."

N. P. Simonsen.

Mayer
HONORBILT
Sko for Herrer.

Disse ubmærkede Sko omfatter bedste Facon, Tilpassing og Fuldstreffe. Der er ingen saa smukke, er stærke til Prisen. De er forarbejdet paa Vær.

Det er det, Navnet betyder. En Prøve vil vise dette. Brug endelig "Honorbilt" Sko. Forlang dem hos Deres handlende — indtister. Tilfalds overalt. Hvis De ikke kan erholde dem saa skriv til os.

Vi tilvirker ogsaa "Western Lady" og "Martha Washington" Comfort Sko og komplet Udvalg af Herrer, Dames og Børns Sko. Vort Bæremærke er stemplet paa hver Soale.

F. MAYER BOOT & SHOE CO.,
Milwaukee, Wis.

Lad os sende Dem et fortrinligt Portræt i naturlig Størrelse--i Vandfarve--kopieret efter et Fotografi af Dem eller en kjær Slægtning.

Et fint udført Vandfarve-Portræt i naturlig Størrelse

16x20 Tommer, kopieret efter et hvilket helst godt Fotografi, vil blive sendt i Patent Portræt Maler til en hvilken som helst Adresse i de Forenede Stater og Canada

FRIT

med det Formaal at avertere vort nye Arbejde i Kunst, der nu bliver introduceret som den mest succesfulde Nyhed i moderne Portrætkunst.

FRIT

1. Vandfarve-Portrætter i naturlig Størrelse, som vi leverer, garanteres at være lige saa gode som vort bedste Arbejde, eller som noget Portræt af høj Rang paa Dens Væg (intet første Klasse) Atelier vil beregne sig mindre end \$10.00 for dem).

2. Originale Fotografier vil blive omhyggelig behandlet og returneres samme Dag i forterrede Billede sendes.

3. Vi er villige til at præsentere Hundreder af frivillige Vidnesbyrd, der er skrevne som anbefaling for vort Arbejde.

FRIT

ER DET IKKE UDMÆRKET?

BETINGELSER.

1. Tydelige Fotografier af Dem selv eller et Medlem af Deres Familie (ingen andre Betydninger modtagne) med Deres Navn og Adresse klart og korrekt angivet, maa sendes og pr. Post, ledsaget af 25 (fem og tyve) Cents i sølv eller Frimærker til Dækning af Korrespondance, Kontorarbejde og Avertering.

2. Kun et Vandfarve-Portræt i naturlig Størrelse leveres frit til hver Familie (hvert Ordre atke gives kun til regulære Priser).

3. Intet Billede af Huse, i anlæb eller Dyr medtages til frit Forstørelse.

4. For at sætte vore Kunstnere i stand til at udføre det forstørre Portræt til Deres fulde Tilfredshed, er det af stor Vigtighed, at De, naar De sender Fotografiet, giver os fuldstændig Instruktion med Hensyn til Ojens og Haarets Farve, Teint, ligeledes angaaende Forandringer De ønsker i det forstørrede Portræt; saadanne Forandringer, saa vel som andet ekstr. Arbejde, vil blive at betalt med en moderat Pris.

5. Vikan ved et Blik paavise, om et Fotografi egner sig til Forstørrelse, eller om der udskrives nogen Forbedring for at opnaa de rette kunstneriske Virkning, og vi vil meddele Dem enhver forstørret Afviselse, idet vi forholder os at returnere ethvert Fotografi, der ikke egner sig til Forstørrelse, med et moderat Tilbud. Fotografier, som ikke kan forstørres, returneres til Dem tilligemed en smuk Sofapude-Top, for at godtgjøre Dem Portræten.

6. Vi kan ikke levere Rammer for nogen Pris.

Skriv paa ENGLISK for at opnaa nsjagtigt hvad De ønsker og omhyggelig Expedition. Send Deres Fotografier for "Frit" Forstørrelse til

THAMES STUDIOS, Dept. S., THAMES BUILDING, NEW YORK CITY.

BRORSON HØJSKOLE

begynder, om Gud vil, sit andet Skoleaar den 18. November. Der undervises i de almindelige Fag af 3 Lærere, foruden Forstanderen. Skolen varer i 4 Maaneder. For nærmere Oplysning og Indmeldelse, henved Dem til

JENS DIXON,
Brorson Højskole,
KENMARE, N. DAK.

Dana College

Smukt beliggende Gode Tomandsværelser Lyse Skolestuer Opvarmning ved Damp Tidssvarende Gymnastiksal Sangforeninger Foredrag — Taler — Oplæsning

KURSUS:
College Academic Normal Business Music Højskole Forberedende til Seminarier

Betaling \$16.00 pr. Maaned (4 Uger) for Kost, Logi og Undervisning.

Skriv efter Katalog.

J. P. JENSEN,
DANA COLLEGE, BLAIR, NEBR.

Harness is Cheaper

than ever if you buy direct from us, and thus save middle-man's profit. Judge for yourself from our No. 132 extra heavy Single Buggy Harness, Our Leader.

BRIDLE, 3/4 inch box loops, fine patent leather blinds, round winker brace.

LINES, 1 inch by 1 1/4 inch, spring billets.

BREATHS - COLLAR, extra wide, curved shape

TRACES, 1 1/4 inch waved points sewed to Breast-Collar.

SADDLE, single strap, fancy beaded housing.

BACKSTRAP, fancy waved.

BREECING, waved layers, double hip straps, in nickel or imitation rubber.

An \$18.00 harness for \$13.40, which is guaranteed throughout. Remit by Postal- or Express Money Order or Draft. — Send for circulars and prices of other harness.

ILTON HARNES COMPANY, Iton, Iowa.

